

B. M. proti Španělsku, rozsudek ze dne 6. 11. 2025 - Požadavky na řízení o nedobrovolné hospitalizaci ve zdravotnickém zařízení a příslušné procesní záruky

Článek Úmluvy: čl. 5 odst. 1 písm. e)

Hesla: duševně nemocné osoby, právní pomoc, procesní záruky, respektování soukromého života, řízení o přípustnosti převzetí do ústavu zdravotní péče, spravedlivé projednání, ústní projednání, zastoupení účastníků řízení, zbavení svobody

Český právní řád: § 104 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku

§ 28 zákona č. 372/2022 Sb., o zdravotních službách

§ 38 odst. 1 písm. b) zákona č. 372/2022 Sb., o zdravotních službách

§ 69 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

VÝBĚR ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO SOUDU PRO LIDSKÁ PRÁVA PRO JUSTIČNÍ PRAXI Č. 3/2026

B. M. proti Španělsku, rozsudek ze dne 6. 11. 2025

Autorský komentář

Rozsudek se zabývá právně i skutkově velmi významnou problematikou nedobrovolné hospitalizace pacientů ve zdravotnických zařízeních, která je pro naši vnitrostátní praxi navzdory jinak relativně uspokojivému stavu ochrany základních práv v České republice jednou z oblastí, kde nadále mohou vznikat nedostatky a na kterou má i v současné době smysl se hlouběji zaměřit.

Česká právní úprava stanoví nejen podmínky, za nichž je v obdobných případech přípustná nedobrovolná hospitalizace, ale také požadavek na právní zastoupení osob, které se v takové situaci ocitnou, ať už prostřednictvím zmocněnce či opatrovníka.

Případné nedostatky v české praxi proto neleží primárně v samotné právní úpravě, nýbrž spíše v její aplikaci v každodenní praxi. I kdyby se jednalo pouze o ojedinělé případy, jejich existence nijak nesnižuje jejich význam ani potřebu další kultivace a sjednocování postupů při umísťování pacientů do zdravotnických zařízení bez jejich souhlasu.

Především je nutno poukázat na úpravu obsaženou v § 104 až 106 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, která jednoznačně stanoví, že převzetí osoby do zdravotnického zařízení bez jejího souhlasu, jakož i její držení bez souhlasu, je možné pouze ze zákonem stanovených důvodů a jako opatření *ultima ratio*. Poskytovatel zdravotních služeb je povinen takové převzetí oznámit soudu ve lhůtě 24 hodin, přičemž soud o věci rozhoduje do sedmi dnů. Současně musí být pacient bez zbytečného odkladu poučen o svém právním postavení, důvodech přijatého opatření i o dostupných prostředcích právní ochrany, včetně práva zvolit si zmocněnce nebo důvěrníka.

Dále je třeba připomenout, že podle § 28 zákona č. 372/2013 Sb., o zdravotních službách, lze zdravotní služby zásadně poskytovat pouze se svobodným a informovaným souhlasem pacienta. Relevantní výjimku představuje § 38 odst. 1 písm. b), který upravuje podmínky hospitalizace

a poskytování zdravotních služeb bez souhlasu, jakož i případné použití omezovacích prostředků.

K nedobrovolné hospitalizaci může dojít tehdy, pokud pacient bezprostředně a závažně ohrožuje sebe nebo své okolí a zároveň jeví známky duševní poruchy, takovou poruchou trpí nebo je pod vlivem návykové látky. Slovo bezprostředně pak nemá primárně časový, ale kauzální význam. Vyjadřuje tak požadavek, aby každé omezení osobní svobody v podobě hospitalizace bez souhlasu (zdravotnické detence) bylo bezprostředně propojeno s konkrétním ohrožením života nebo zdraví. Soud pak musí rozhodnout, zda je omezení osobní svobody přiměřené tomuto konkrétnímu ohrožení, toto rozhodnutí je bez bezprostředního propojení omezení a ohrožení jen s obtížemi představitelné (viz. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 9. 2024, sp. zn. 24 Cdo 2368/2024, uveřejněný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 38/2025).

Ani tyto skutečnosti však samy o sobě nepostačují – opatření musí být současně nezbytné v tom smyslu, že hrozbu nelze odvrátit jiným, méně invazivním způsobem.

Je přitom realitou, že ačkoliv osobám v situaci nedobrovolné psychiatrické hospitalizace náleží podle právní úpravy právní pomoc, její praktické naplnění může být problematické. Jinými slovy, samotná existence právního zástupce nemusí vždy vést k efektivní ochraně práv a zájmů dotčené osoby. V praxi se lze totiž nejspíše setkat i s případy, kdy si pacient ani není vědom toho, že o jeho hospitalizaci rozhoduje soud, ani že má možnost se na něj obrátit^[1]. Právě praktická ochrana práv osob omezených na osobní svobodě ve zdravotnických zařízeních tak patrně představuje oblast, v níž vnitrostátní praxe může vykazovat dlouhodobější a systémovější nedostatky.

Předmětný rozsudek proto může být inspirativní nejen pro právnickou veřejnost, ale i pro samotná zdravotnická zařízení, včetně psychiatrických nemocnic, jež jsou nuceny v každodenní praxi vyvažovat mezi účelem nedobrovolné hospitalizace a požadavkem plného respektu k právům pacientů.

(JUDr. Lubomír Ptáček, Ph.D., a Mgr. Bc. Jan Bena)

SKUTKOVÝ STAV

Stěžovatel byl v roce 2021 po verbálním konfliktu na pracovišti převezen policií na pohotovost a následně nedobrovolně hospitalizován v psychiatrické nemocnici, neboť se u něj podle lékařské zprávy projevovala agrese a nedůvěra vůči okolí. V nemocnici, kde byl stěžovatel omezen na svobodě a byla mu podána medikace, již od svého přijetí opakovaně žádal o kontakt s právním zástupcem a psychiatrická nemocnice o hospitalizaci informovala vnitrostátní soud.

Ten provedl online jednání, během kterého stěžovatel nebyl právně zastoupen, přičemž vnitrostátní soud v rámci svého jednání vycházel z podkladů, které obsahovaly stručný záznam o vyjádření stěžovatele a krátký lékařský posudek soudního znalce. Tento posudek pouze zopakoval předběžnou diagnózu a konstatoval potřebu hospitalizace stěžovatele za účelem další diagnostiky a léčby. Na tomto základě soud hospitalizaci schválil, aniž by podrobněji odůvodnil nezbytnost a proporcionalitu opatření.

Z nemocnice byl stěžovatel propuštěn po necelých dvou týdnech. Následně podal opravné prostředky, v nichž namítal zejména absenci právního zastoupení při soudním jednání a nedostatečné odůvodnění rozhodnutí o jeho hospitalizaci. Odvolací soud jeho odvolání zamítl s poukazem na to, že stěžovatel výslovně nepožádal o účast advokáta a že hospitalizace již skončila. Ústavní stížnost pak byla odmítnuta jako zjevně neopodstatněná.

Před Soudem stěžovatel namítal, že jeho zbavení osobní svobody nebylo možné považovat za zákonné ve smyslu čl. 5 Úmluvy, neboť nebyla dodržena vnitrostátní procesní pravidla a chyběly

účinné záruky proti svévoli.

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

II. NAMÍTANÉ PORUŠENÍ ČL. 5 ÚMLUVY

31. Stěžovatel namítal, že zbavení jeho osobní svobody nebylo zákonné ani neproběhlo v souladu s řízením stanoveným zákonem ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. e) Úmluvy, jehož znění je následující:

„1. Každý má právo na svobodu a osobní bezpečnost. Nikdo nesmí být zbaven svobody kromě následujících případů, pokud se tak stane v souladu s řízením stanoveným zákonem:

(...)

e) zákonné držení osob, aby se zabránilo šíření nakažlivé nemoci, nebo osob duševně nemocných, alkoholiků, narkomanů nebo tuláků“

(...)

B. K věci samé

(...)

2. Posouzení Soudu

(a) Obecné zásady

38. Každé zbavení osobní svobody musí kromě toho, že spadá pod jednu z výjimek uvedených v písm. a) až f) čl. 5 odst. 1, být rovněž „zákonné“. Je-li „zákonnost“ zbavení svobody, včetně otázky, zda bylo dodrženo „řízení stanovené zákonem“, zpochybněna, Úmluva v zásadě odkazuje na vnitrostátní právo a ukládá povinnost řídit se hmotněprávními i procesními pravidly tohoto práva (viz rozsudek velkého senátu ze dne 1. 6. 2021, Denis a Irvine proti Belgii, č. 62819/17 a 63921/17, bod 125).

39. Ačkoliv je v prvé řadě na vnitrostátních orgánech, zejména soudech, aby vykládaly a aplikovaly vnitrostátní právo, nedodržení vnitrostátního práva představuje podle čl. 5 odst. 1 porušení Úmluvy, a Soud proto může a má přezkoumat, zda toto právo bylo dodrženo [viz rozsudek velkého senátu ze dne 9. 7. 2009, Mooren proti Německu, č. 11364/03, bod 73, s dalšími odkazy; a rozsudek ze dne 19. 2. 2015, M. S. proti Chorvatsku (č. 2), č. 75450/12, bod 141].

40. Kromě souladu s vnitrostátním právem čl. 5 odst. 1 vyžaduje, aby jakékoliv zbavení osobní svobody bylo v souladu s účelem ochrany jednotlivce proti svévoli (viz, kromě dalších nedávných zdrojů, rozsudek velkého senátu ze dne 31. 1. 2019, Rooman proti Belgii, č. 18052/11, bod 190; a Denis a Irvine, cit. výše, bod 129).

41. Zbavení osobní svobody, které je svévolné, nemůže být slučitelné s čl. 5 odst. 1 a pojem „svévole“ v tomto kontextu přesahuje pouhý nesoulad s vnitrostátním právem. Z toho plyne, že zbavení osobní svobody, které je podle vnitrostátního práva zákonné, může být přesto svévolné, a tudíž v rozporu s Úmluvou (viz Mooren, cit. výše, bod 77; a rozsudek velkého senátu ze dne 29. 1. 2008, Saadi proti Spojenému království, č. 13229/03, bod 67).

42. Pokud jde o to, jaké typy jednání vnitrostátních orgánů mohou pro účely čl. 5 odst. 1 představovat „svévoli“, klíčové zásady byly vypracovány na základě jednotlivých případů. Z judikatury dále vyplývá, že pojem svévole v kontextu čl. 5 se do určité míry liší v závislosti na druhu dotčeného zbavení osobní svobody. Jednou z obecných zásad ustálených v judikatuře je, že zbavení

osobní svobody bude „svévolné“ tehdy, pokud navzdory souladu s literou vnitrostátního práva existovaly ze strany vnitrostátních orgánů známky zlé víry nebo klamu, anebo pokud orgány opomenuly příslušnou právní úpravu správně použít [viz rozsudek velkého senátu ze dne 22. 10. 2018, S., V. a A. proti Dánsku, č. 35553/12 a 2 další, body 75–76; a M. S. proti Chorvatsku (č. 2), cit. výše, bod 142].

43. V kontextu písm. b), d) a e) Soud již potvrdil, že pojem svévole zahrnuje rovněž posouzení, zda bylo zbavení osobní svobody nezbytné k dosažení sledovaného cíle. Zbavení osobní svobody jednotlivce je natolik závažným opatřením, že je odůvodněné pouze jako krajní prostředek poté, co byla zvážena jiná, méně přísná, opatření a byla shledána nedostatečnými k ochraně jednotlivce nebo veřejného zájmu, který může vyžadovat zbavení osobní svobody dotčené osoby (viz S., V. a A. proti Dánsku, cit. výše, bod 77; Saadi, cit. výše, bod 70; a Denis a Irvine, cit. výše, bod 130).

44. Při rozhodování o tom, zda má být jednotlivec zbaven osobní svobody jako „osoba s duševním onemocněním“, poskytuje Soud vnitrostátním orgánům určitý prostor. Nenahrazuje rozhodnutí států o tom, jak mají být práva zaručená Úmluvou uplatňována na konkrétní skutkové okolnosti. Posoudit důkazy, které jim byly v dané věci předloženy, přísluší v první řadě vnitrostátním orgánům; úkolem Soudu je přezkoumat rozhodnutí těchto orgánů z hlediska Úmluvy.

45. Aby však Soud mohl respektovat rozhodnutí vnitrostátních orgánů, které jsou skutečně lépe vybaveny k posouzení skutkových okolností dané věci, musí být přesvědčen, že tyto orgány relevantní otázky řádně posoudily a důkladně přezkoumaly. To znamená, že vnitrostátní soudy musí podrobovat zbavení osobní svobody důkladnému přezkumu, aby osoby zbavené osobní svobody v praxi požívaly účinných procesních záruk proti svévolnému zbavení osobní svobody.

46. Aby tedy bylo dosaženo souladu s čl. 5 odst. 1 písm. e) Úmluvy, musí řízení vedoucí k nedobrovolnému umístění jednotlivce do psychiatrického zařízení nutně poskytovat jasně účinné záruky proti svévoli, a to s ohledem na zranitelnost osob trpících duševními poruchami a na potřebu předložit velmi závažné důvody k odůvodnění jakéhokoli omezení jejich práv [viz M. S. proti Chorvatsku (č. 2), cit. výše, body 145–147, a odkazy tam uvedené].

(b) Použití těchto zásad na projednávanou věc

47. Soud na úvod konstatuje, že stěžovatel byl v minulosti více než jednou léčen v psychiatrickém zařízení, a to z důvodu příznaků úzkosti a konfliktů v zaměstnání ... Avšak v době, kdy byl dne 14. 5. 2021 převezen do nemocnice, nepodstupoval žádnou léčbu a navzdory určitým zmínkám o poruchách přizpůsobení mu nikdy nebylo diagnostikováno duševní onemocnění.

48. Soud konstatuje, že stěžovatel nezpochybnil důvody, na jejichž základě byl zbaven osobní svobody ... Z vyjádření vlády lze dovodit, že při odůvodnění napadeného opatření vycházela z čl. 5 odst. 1 písm. e) Úmluvy ... Soud dále poznamenává, že zbavení osobní svobody stěžovatele bylo založeno na § 763 občanského soudního řádu, který stanoví postup pro nucené umístění do zařízení z důvodu duševní poruchy ... Za těchto okolností spadá zbavení osobní svobody stěžovatele pod písm. e) čl. 5 odst. 1 Úmluvy.

49. Soud konstatuje, že stěžovatel se ve svých námitkách soustředil na procesní aspekty soudního jednání a na otázku, zda bylo respektováno jeho právo na právní zastoupení. Nicméně vzhledem k tomu, že pojem „zákonné“ ve smyslu písm. e) čl. 5 odst. 1 zahrnuje hmotněprávní i procesní pravidla, může se do určité míry překrývat s požadavkem uvedeným zkratkou čl. 5 odst. 1, totiž s dodržením „řízení stanoveného zákonem“ (viz rozsudek ze dne 24. 10. 1979, Winterwerp proti Nizozemsku, č. 6301/73, bod 39). Soud má navíc nepochybně pravomoc ověřit zákonnost zbavení osobní svobody, i když posoudit důkazy předložené vnitrostátními orgány v konkrétní věci přísluší v první řadě jim;

úkolem Soudu je přezkoumat rozhodnutí těchto orgánů z hlediska Úmluvy (tamtéž, bod 40).

50. V projednávané věci bylo o nuceném umístění stěžovatele rozhodnuto psychiatrickou nemocnicí v sobotu dne 15. 5. 2021 v 1:21 hodin, jak plyne z přijímací dokumentace, přičemž prvotní diagnóza zněla „psychotická symptomatologie k určení (*a filiar*)“, což svědčí o její předběžné povaze a o tom, že dosud nebyla stanovena úplná diagnóza. Soud si je vědom toho, že situace stěžovatele, s ohledem na incident na jeho pracovišti a jeho následné projevy v nemocnicích, které se vyznačovaly bludy, mohla vyžadovat naléhavou lékařskou péči.

51. V takových situacích již Soud shledal přijatelným (viz rozsudek ze dne 21. 6. 2022, P. W. proti Rakousku, č. 10425/19, bod 51, a odkazy tam uvedené), že objektivní lékařské posouzení bylo opatřeno bezprostředně po, a nikoliv před tím, než došlo ke zbavení osobní svobody. V projednávané věci psychiatrická nemocnice včas oznámila nucené umístění do zařízení příslušnému soudu za účelem jeho schválení ..., jak to vyžaduje § 763 občanského soudního řádu.

52. Soud konstatuje, že nucené umístění stěžovatele do zařízení bylo schváleno usnesením Soudu prvního stupně č. 30 v Madridu v úterý 18. 5. 2021, tedy do sedmdesáti dvou hodin od okamžiku, kdy o něm rozhodla nemocnice, opět v souladu s požadavky § 763 občanského soudního řádu.

53. V souladu s tímto ustanovením musí mít soud k dispozici lékařskou zprávu vypracovanou jím určeným lékařem. V projednávané věci byl lékař určený soudem (soudní lékař ...) v jednací síni skutečně přítomen spolu se soudcem a zapisovatelem během jednání, které se konalo prostřednictvím internetové platformy Zoom, za účasti stěžovatele, jenž byl zbaven osobní svobody v psychiatrické nemocnici ... Není však zřejmé, že by se soudem určený lékař se stěžovatelem osobně setkal, natož aby jej před jednáním vyšetřil. Rovněž mu během online jednání ani nepoložil žádnou otázku.

54. Dále se v příslušné lékařské zprávě uvádělo „psychotická symptomatologie k určení“ a nesla pouze jeden podpis, patrně podpis zapisovatele, s ohledem na formulaci „tímto potvrzuji (*Doy fe*)“ ... Soud pochybuje o tom, že by schválení nuceného umístění osoby „s duševním onemocněním“ mohlo být založeno na lékařské zprávě vydané za těchto okolností, neboť soudem určený lékař stěžovatele zjevně nikdy osobně nevyšetřil a zpráva pouze zopakovala stejnou prvotní diagnózu, která byla stanovena v den přijetí stěžovatele, aniž by obsahovala jakékoliv další posouzení (viz „prvotní diagnóza“ v bodě ... 50 výše).

55. Soud rovněž konstatuje, že soudem určený lékař zastával názor, že stěžovatel vyžadoval hospitalizaci za účelem řádného stanovení diagnózy. Naproti tomu Soud prvního stupně č. 30 v Madridu v rozhodnutí s omezeným odůvodněním uvedl, že stěžovateli již byla diagnostikována „psychotická symptomatologie k určení“, a tuto diagnózu kvalifikoval jako duševní onemocnění. Tento soud rovněž uvedl, že stěžovatele nebylo možné zvládat (*contención*) a léčit ambulantně ..., avšak neuvedl, z jakých důvodů tomu tak bylo.

56. Soud dále konstatuje, že stěžovatel neměl při jednání právní zastoupení. Podle vnitrostátního práva měl stěžovatel právo účastnit se řízení se svým vlastním zástupcem, ačkoliv právní zastoupení nebylo povinné ...

57. Vláda uvedla, že stěžovatel byl řádně informován o svém právu účastnit se jednání s právním zástupcem, neboť tato skutečnost byla uvedena v příslušném formuláři zapisovatelem. Vzhledem k tomu, že jednání proběhlo na dálku, však není Soudu zcela zřejmé, jakým způsobem byl obsah tohoto dokumentu stěžovateli sdělen [srov. M. S. proti Chorvatsku (č. 2), cit. výše, bod 157]. Ať je tomu jakkoliv, Soud konstatuje, že ve spisu není nic, co by prokazovalo, že stěžovatel této informaci porozuměl. Neexistuje ani žádný záznam o jeho případné reakci. Za těchto okolností nelze s jistotou

tvrdit, že by se stěžovatel výslovně vzdal práva na právní pomoc. Naopak se dvakrát pokusil kontaktovat advokáta vlastními prostředky, a to jednou ještě před jednáním ... Přijímací dokumentace, kterou měl vnitrostátní soud během jednání k dispozici, uváděla, že stěžovatel brojil proti zacházení, jehož se mu dostalo, a že opakovaně žádal o možnost hovořit se svým advokátem ... Tyto skutečnosti jasně prokazují, že si stěžovatel přál být právně zastoupen.

58. Je pravda, že procesní záruky v řízeních o nedobrovolném umístění v zařízení nemusí být vždy totožné s těmi, které jsou vyžadovány podle čl. 6 odst. 1 v občanskoprávním či trestním řízení. Přesto je zásadní, aby dotčená osoba měla přístup k soudu a možnost být vyslechnuta, ať již osobně, nebo, je-li to nezbytné, prostřednictvím určité formy zastoupení [viz M. S. proti Chorvatsku (č. 2), cit. výše, bod 152].

59. V projednávané věci Soud konstatuje, že stěžovatel byl vyslechnut osobně, byť na dálku, a má za to, že předtištěná věta týkající se práva být zastoupen zástupcem obsažená v soudním protokolu splňovala alespoň minimální požadavky vnitrostátního práva. Soud však připomíná, že osoba umístěná v psychiatrickém zařízení z důvodu svého duševního stavu by měla, neexistují-li zvláštní okolnosti, v řízeních týkajících se pokračování, přerušení nebo ukončení jejího umístění v zařízení skutečně získat právní pomoc. Význam toho, co je pro ni v sázce, ve spojení se samotnou povahou jejího stavu k tomuto závěru nevyhnutelně vede (tamtéž, bod 153). To přitom neznamená, že by osoby umístěné do péče jako osoby „s duševním onemocněním“ měly samostatně iniciovat zajištění právního zastoupení před tím, než se obrátí na soud (viz Winterwerp, cit. výše, bod 66).

60. Soud dále opakovaně judikoval, že Úmluva zaručuje práva, která jsou konkrétní a efektivní, nikoliv teoretická či iluzorní (viz rozsudek velkého senátu ze dne 28. 5. 2002, Stafford proti Spojenému království, č. 46295/99, bod 68). Má za to, že ve věci, jako je tato, týkající se osoby ve zranitelném postavení, by právo na právní pomoc bylo lépe chráněno, pokud by vnitrostátní soud aktivně zjišťoval stanovisko stěžovatele v této otázce. To bylo obzvláště významné s ohledem na informace, které stěžovatel v této souvislosti poskytl v přijímací dokumentaci, již měl vnitrostátní soud k dispozici (viz bod ... 57 výše).

61. Soud dále konstatuje, že ačkoliv § 763 ve spojení s § 758 občanského soudního řádu stanovil, že právní zastoupení nebylo povinné, bylo povinné vyžádání stanoviska státního zástupce ... V situaci, kdy stěžovatel advokátem zastoupen nebyl, se role státního zástupce stala skutečně zásadní pro ochranu jeho práv. Písemné vyjádření státní zástupkyně však pouze citovalo čl. 12 odst. 4 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, aniž by jakkoliv odkazovalo na konkrétní situaci stěžovatele, a státní zástupkyně se se stěžovatelem ani nesetkala, ani nebyla přítomna jednání.

62. Konečně Soud považuje za problematické, že odpovědnost za doručení kopie rozhodnutí o nuceném umístění do zařízení stěžovateli byla zjevně přenesena na zaměstnance nemocnice a že vnitrostátní soud nezajistil řádné a zákonné doručení tohoto rozhodnutí ...

63. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti a zejména na konkrétní okolnosti projednávané věci Soud uzavírá, že španělské orgány neprovedly důkladný přezkum zbavení osobní svobody stěžovatele a že způsob, jakým schválily nucené zbavení stěžovatele osobní svobody, nedosáhl úrovně účinných procesních záruk proti svévolnému zbavení osobní svobody. Došlo proto k porušení čl. 5 odst. 1 písm. e) Úmluvy.

(...)

VÝROK

Z UVEDENÝCH DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. *Zamítá* předběžnou námitku vlády, podle níž měl být rozsah věci omezen na nedostatek právního zastoupení během jednání;
2. *Prohlašuje* stížnost za přijatelnou;
3. *Konstatuje*, že došlo k porušení čl. 5 odst. 1 písm. e) Úmluvy;

(...)

(zpracoval: Mgr. Bc. Jan Bena)

[1] Srov. např. DURAJOVÁ, Zuzana a STRŘÍTESKÝ, Matěj. Psychiatrické detence a řízení o vyslovení přípustnosti převzetí a dalšího držení – postřehy z praxe Kanceláře veřejného ochránce práv. Soudce, 2023, č. 4.